

عربیازدهم

منوطه دوم

(نمونه سوالات حل شده)

(مشترک ریاضی تجربی)

(تمامی حقوق متعلق به مجتمع آموزشی و پژوهشی ثمین می باشد.)

الدَّرْسُ الرَّابِعُ: آدَابُ الْكَلَامِ

درس چهارم: آداب گفتار

❖ عبارات زیر را ترجمه کنید.

1. ﴿اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ مِثْلُ نُورِهِ كَمِشْكَاةٍ فِيهَا مِصْبَاحٌ الْمِصْبَاحُ فِي زُجَاجَةٍ الزُّجَاجَةُ كَأَنَّهَا كَوْكَبٌ دُرِّيٌّ ۚ خَدَّاعُونَ نُورَ آسْمَانِهَا وَزَمِينَ است مثال نورش مانند چراغ‌دانی است که در آن چراغی است، آن چراغ در شیشه‌ای است، آن شیشه گویی آن ستاره درخشان است.
2. مَا مِنْ رَجُلٍ يَغْرِسُ غَرْسًا إِلَّا كَتَبَ اللَّهُ لَهُ مِنْ الْأَجْرِ قَدَرًا مَا يَخْرُجُ مِنْ هَؤُلَاءِ الْغُرْسِ ۚ هِيَجُ مردی نیست که نهالی را می‌کارد مگر این که خدا برایش به اندازه آن چه از آن نهال از میوه‌ای بیرون می‌آورد پاداش نوشت.
3. رَائِحَةُ هَذِهِ الشَّجَرَةِ كَرِيمَةٌ وَتَهْرَبُ مِنْهَا الْحَيَوَانَاتُ ۚ بوی این درخت بد است و حیوانات از آن فرار می‌کنند.
4. قَدْ يَبْلُغُ إِرْتِفَاعُ بَعْضِ أَشْجَارِ الْعَالَمِ أَكْثَرَ مِنْ مِئَةِ مِثْرٍ وَ قَدْ يَبْلُغُ قَطْرُهَا تِسْعَةَ أَمْثَارٍ وَ يَزِيدُ عُمْرُهَا عَلَى ثَلَاثَةِ آلَافٍ وَ خَمْسَمِئَةِ سَنَةٍ تَقْرِيبًا ۚ درخت خفه کننده درختی است که در برخی جنگل‌های استوایی رشد می‌کند، زندگی‌اش را با پیچیدن در اطراف تنه یک درخت و شاخه‌هایش شروع می‌کند سپس آن را به تدریج خفه می‌کند.
5. ﴿اقْرَأْ وَ رَبَّكَ الْأَكْرَمُ الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ ۚ﴾ ؛ بخوان که پروردگارت گرامی‌ترین است، همو که با قلم یاد داد.
6. ﴿وَ مَا تُقَدِّمُوا لِأَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ ۚ﴾ ؛ و هرچه را از خوبی برای خودتان پیش بفرستید آن را نزد خدا می‌یابید.
7. ﴿ادْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَ جَادِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ﴾ النحل : 125 ؛ به راه پروردگارت به حکمت و پند نیکو فروا بخوان و با آنان به روشی که آن بهتر است، ستیز کن.
8. ﴿وَ لَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ ۚ﴾ ؛ و از چیزی که نسبت به آن دانشی نداری، پیروی نکن.
9. مَنْ خَافَ النَّاسَ مِنْ لِسَانِهِ فَهُوَ مِنْ أَهْلِ النَّارِ. رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ؛ هرکس مردم از زبانش بترسند پس او از اهل آتش است.
10. قُلِ الْحَقُّ وَ إِنْ كَانَ مُرًّا. رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ؛ حق را بگو اگرچه تلخ باشد.

11. لَا تَقُلْ مَا لَا تَعْلَمُ، بَلْ لَا تَقُلْ كُلَّ مَا تَعْلَمُ. أميرالمؤمنین علی علیه السلام؛ آن چه را که نمی دانی نگو، بلکه همه آن چه را می دانی نگو.

12. الْقَنَاعَةُ كَنْزٌ لَا يَنْفَدُ؛ قناعت گنجی است که پایان نمی پذیرد.

13. اشْتَرَيْتُ الْيَوْمَ كِتَابًا رَأَيْتُهُ مِنْ قَبْلِ؛ امروز کتابی را خریدم که آن را قبلاً دیده بودم.

14. إِنَّ مِنْ شَرِّ عِبَادِ اللَّهِ مَنْ تُكْرَهُ مُجَالَسَتُهُ لِفُحْشِهِ. رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم؛ همانا از بدترین بندگان خدا کسی است که همنشینی با او به خاطر گفتار و کردار زشتش، ناپسند داشته شود.

15. ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَ قُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا﴾؛ ای کسانی که ایمان آورده اید تقوای الهی پیشه کنید و سخنی درست و استوار بگوئید.

16. لِلْكَلامِ آدَابٌ وَ يَجِبُ عَلَى الْمُتَكَلِّمِ أَنْ يَعْمَلَ بِهَا؛ سخن آدابی دارد و بر گوینده واجب است که به آن ها عمل کند.

17. الْمُتَكَلِّمُ يَدْعُو الْمُخَاطَبِينَ بِكَلَامٍ جَمِيلٍ إِلَى الْعَمَلِ الصَّالِحِ وَ لَا يُجَادِلُهُمْ بِنَعْتٍ؛ گوینده مخاطبان را با سخنی زیبا به کار شایسته دعوت می کند و با آنان برای مچ گیری ستیز نمی کند.

18. يَجِبُ عَلَى الْمُتَكَلِّمِ أَنْ يَكُونَ عَامِلًا بِمَا يَقُولُ، حَتَّى يُغَيِّرَ سُلُوكَهُمْ؛ بر گوینده واجب است که به آن چه می گوید، عمل کند تا رفتارشان را تغییر دهد.

19. عليك أن تُسَلِّمَ قَبْلَ التَّكَلُّمِ «السَّلَامُ قَبْلَ الْكَلَامِ»؛ تو باید قبل از سخن گفتن سلام کنی «سلام پیش از سخن گفتن».

20. عَوْدُ لِسَانِكَ لِيْنِ الْكَلَامِ؛ زبانت را به سخن نرم عادت بده.

❖ آنچه از تو خواسته شده را بنویس.

1. هو يَخْرُجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَ مَخْرَجُ الْمَيِّتِ مِنَ الْحَيِّ. (اسم فاعل: مَخْرَج / متضاد: الْمَيِّتِ ≠ الْحَيَّ.....)

2. ظَوَاهِرُ الطَّبِيعَةِ تُثَبِّتُ حَقِيقَةَ وَاحِدَةٍ وَ هِيَ قُدْرَةُ اللَّهِ. (مضاف إليه: طَبِيعَةِ، الله..... / الأسماء النكرة: حَقِيقَةُ / وَاحِدَةٌ.....)

3. كَانَتْ حَوْلَ الْمَزَارِعِ أَشْجَارٌ لِحِمَايَةِ الْمَحَاصِيلِ. (اسم مكان: الْمَزَارِعُ..... / جمع مكسر: مَزَارِعَ / أَشْجَارَ / مَحَاصِيلُ.....)

4. يَصِفُ الْحَكَمُ وَ تَعَادَلُ الْفَرِيقَانِ مَرَّةً ثَانِيَةً. (الفاعل : الْحَكَمُ / الْفَرِيقَانِ / الصِّفَةُ: ثَانِيَةً.....)

5. يُقْنِعُنِي صَدِيقِي بِكَلَامِ جَمِيلٍ وَ يَكْسِبُ مُودَتِي. (نون الوقاية : نون در يُقْنِعُنِي = يَقْنَعُ + ن + ي / صفة :
..... جَمِيلٌ.....)

6. عَلَيْهِ أَنْ لَا يَتَدَخَّلَ فِي مَوْضِعٍ يَعْزُضُ نَفْسَهُ لِلتَّهْمِ. (فعلٌ على وزن «يُفَعِّلُ» : يَعْزُضُ / الجمع المكسر: التَّهْمُ.....)

7. الْمُتَكَلِّمُ يَقْسِمُ نَظْرَهُ بَيْنَ الْمُسْتَمْعِينَ. (المفعول : نَظْرَ / اسم الفاعل: الْمُتَكَلِّمُ ، الْمُسْتَمْعِينَ.....)

8. أَنَا قَرَأْتُ قَصِيدَةً تُرْشِدُنِي إِلَى الصَّرَاطِ الْمُسْتَقِيمِ. (المبتدأ : أَنَا..... / اسم النكرة: قَصِيدَةً.....)

❖ آنچه از تو خواسته شده را علامت بزن.

☐ تَوَافَقَ	☒ وَاَفَقَ	☐ وَفَّقَ	1. أَلْفَعِلُ الْمَاضِي مِنْ «يُؤَافِقُ» :
☒ مُتَعَلَّمٌ	☐ مُتَعَلِّمٌ	☐ مُعَلِّمٌ	2. اسم الفاعِلِ مِنْ «تَعَلَّمَ» :
☐ مُعَايَشَةٌ	☒ تَعَايَشَ	☐ تَعَايَشَ	3. المصدرُ مِنْ «تَعَايَشَ» :
☐ أَسَاعِدُ	☐ تُسَاعِدُ	☒ سَاعَدَ	4. فِعْلُ الْأَمْرِ مِنْ «سَاعَدَ» :

❖ متن را بخوان سپس به سؤالات پاسخ بده.

توجدُ الأشجارُ العَجَبِيَّةُ فِي الْعَالَمِ . منها: العِنْبُ الْبَرَاذِيلِي، تَنمو أَثْمَارُهَا عَلَى جِذْعِهَا وَ تُعْطَى أَثْمَاراً طَوِلاً السَّنَةِ. شَجَرَةُ السَّكْوِيَا، هِيَ مِنْ أَطْوَلِ أَشْجَارِ الْعَالَمِ. الشَّجَرَةُ الْخَانِقَةُ، تَنمو فِي الْغَابَاتِ الْإِسْتَوَائِيَّةِ وَ تَبْدَأُ حَيَاتَهَا بِالْإِلْتِفَاتِ حَوْلَ جَذَعِ شَجَرَةٍ وَ عُصُونِهَا، ثُمَّ تَخْتَفُّهَا تَدْرِيجِيًّا. يُوجَدُ مِنْهَا فِي جَزِيرَةِ قِشْم. شَجَرَةُ النَّفْطِ، لَهَا رَائِحَةٌ كَرِيهَةٌ تَهْرَبُ مِنْهَا الْحَيَوَانَاتُ وَ لَا يَسَبُّ اشْتِعَالُهَا خُرُوجَ أَيِّ غَازَاتٍ مُلَوَّنَةٍ لِأَنَّ بِذُورِهَا مِقْدَاراً مِنَ الزَّيْتِ.

1. أَذْكَرُ الْأَشْجَارِ الْعَجَبِيَّةِ فِي النَّصِّ. العِنْبُ الْبَرَاذِيلِي، شَجَرَةُ السَّكْوِيَا، شَجَرَةُ الْخَانِقَةِ، شَجَرَةُ النَّفْطِ.

2. مَا هُوَ اسْمُ شَجَرَةٍ تَوْجَدُ فِي جَزِيرَةِ قِشْم؟ شَجَرَةُ النَّفْطِ.

3. أَيْنَ تَنْبُتُ الشَّجَرَةُ الْخَانِقَةُ؟ فِي الْغَابَاتِ الْإِسْتَوَائِيَّةِ

4. لِمَاذَا تَهْرَبُ الْحَيَوَانَاتُ مِنْ شَجَرَةِ النَّفْطِ؟ لِأَنَّ لَهَا رَائِحَةً كَرِيهَةً.

5. لِمَاذَا لَا تَشْتَعِلُ شَجَرَةُ النَّفْطِ؟ لِأَنَّ فِي بِذُورِهَا مِقْدَاراً مِنَ الزَّيْتِ.

عربا يارندها
مستواطه دوم

❖ نوع فعل ها را مشخص کن سپس آن ها را ترجمه کن.

1. یَهْدِي: فعل مضارع / هدایت می کند

2. أَعُوذُ: فعل مضارع / پناه می برم

3. لَا تَشَبَعُونَ: فعل مضارع منفی / سیر نمی شوید

4. لَا تَنْفَعُ: فعل مضارع منفی / سود نمی رسانی ، سود نمی رساند

5. تُرْشِدِينَ: فعل مضارع مجهول / راهنمایی می شوی

6. تُكْرِهُ: فعل مضارع / ناپسند می داری ، ناپسند می دارد

7. لَا تَقُلْ: فعل مضارع نهی / نگو

8. قَسِّمُوا: فعل امر / تقسیم کنید

❖ متن را بخوان سپس به سؤالات پاسخ بده.

الإنسانُ يَعْرِفُ بِكَلَامِهِ. لذا إذا فَتَحْتَ فَمَكَ يَعْرِفَكَ النَّاسُ. رَبِّمَا قُدْرَةُ الْكَلَامِ أَقْوَى مِنَ السِّلَاحِ وَ فِي بَعْضِ الْأَوْقَاتِ يَجْلِبُ لَكَ الْمَشَاكِلَ. يَجِبُ عَلَيْكَ أَنْ تَجْتَنِبَ عَنْ ذِكْرِ الْأَقْوَالِ الَّتِي فِيهَا اجْتِمَالُ الْكِذْبِ. طَوْبِي لِمَنْ لَا يَخَافُ النَّاسَ مِنْ لِسَانِهِ وَ هُوَ لَا يَجْرَحُ الْآخَرِينَ بِلِسَانِهِ.

1. كَيْفَ يَعْرِفُ الْإِنْسَانُ؟ بِكَلَامِهِ. (انسان چگونه شناخته می شود؟ با سخنش.)

2. أَىْ عِبَارَةٍ تَنَاسَبُ «قُدْرَةُ الْكَلَامِ أَقْوَى مِنَ السِّلَاحِ» فِي النَّصِّ؟

- لَا تُحَدِّثُ مِمَّا تَخَافُ تَكْذِيبَهُ. ☐ به آنچه می ترسی آن را دروغ پندارند سخن نگو.
- خَيْرُ الْكَلَامِ مَا قُلَّ وَ دَلَّ. ☐ بهترین کلام آن است که کم باشد و راهنمایی کند.
- رَبُّ كَلَامٍ كَالْحُسَامِ. ☒ چه بسا سخن مانند شمشیر است.
- إِنَّ الْمَرْءَ مَخْبُوءٌ تَحْتَ لِسَانِهِ. ☐ همانا انسان زیر زبانش پنهان است.

عربا یازدهم
مستوی طه دوم

3. ماذا يَجْلِبُ لِلْإِنْسَانِ الْمَشَاكِلَ فِي بَعْضِ الْأَوْقَاتِ حَسَبَ النَّصِّ؟ الْكَلَامُ. (بر اساس متن چه چیز مشکلات را در برخی زمان ها برای انسان می آورد؟ سخن.)

4. عَيْنَ مَا يُنَاسِبُ «لَا تُحَدِّثْ إِذَا تَخَافُ تَكْذِيبَهُ» فِي النَّصِّ. يَجِبُ عَلَيْكَ أَنْ أَنْ تَجْتَنِبَ عَنْ ذِكْرِ الْأَقْوَالِ الَّتِي فِيهَا احْتِمَالُ الْكِذْبِ. (مشخص کن آن چه در متن با «به آن چه می ترسی آن را دروغ پندارند سخن نگو» تناسب دارد. بر توست که از یاد کردن سخن هایی که بر آن ها احتمال دروغ می رود دوری کنی.)

